

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 447. An & qualiter privilegium ex solo lapsu temporis, aut etiam per unum actum expiret.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

efficacia privilegii tota pendeat ex voluntate concedentis significata per verba, hæc autem non significant, seu exprimant, ne virtualiter quidem, casum aut personam similem, ad eos extendendum non est privilegium, idque non tantum in odiosis juxta *reg. juris in 6. quæ à jure communi exorbitant, non sunt ad consequentiam trahenda*, sed & in favorabilibus, tamen ea à jure sint concessa, & in iis exprimitur ratio concessionis; cum enim expressio rationis solum motivum concedentis declaret, ob quod privilegium concedi possit, non tamen facit concessionem illius de facto se extendere ad plura. Sic itaque, si Titio ob ejus merita in privilegio expressa concedatur pluralitas beneficiorum, vel privilegium non solvendi decimas aut tributum, ex eo non inferitur, ea privilegia concessa quoque alteri, etsi hujus merita sint æqualia, vel etiam majora. Item, si moniali ob eius infirmitatem expressam in privilegio concedatur egressus ex monasterio, non exinde etiam aliis, etsi æquè infirmis, concessus est ille egressus, ut Felin. in c. *postulasti. de rescript. limit. 1. n. 9.* Neque his contrarium evincitur, primò: ex eo, quòd lex favorabilis extendatur ad casum, in quo est eadem ratio; nam præterquam quòd lex non pendeat à ratione, & privilegium non à ratione, sed à voluntate concedentis, lex nunquam extenditur ad casum non comprehensum in lege, etiam si in eo sit similis ratio, quæ est in lege, sed ex uno casu per legem deciso alius similis à Judicibus decidendus venit, non ex necessitate, sed ex quadam æquitate & convenientia, solumque probatur, quòd id sufficiat, ut Princeps idem decernat & simile privilegium concedat. Neque secundò contrarium inferitur ex c. *ex parte. de decimis*, dum ibi decernitur privilegium percipiendi decimas de laboribus terræ parochiam extendere se ad novalia, quia concessio majore, ut ibi ait Pontifex, concessum esse videtur, quod minus est; nam id verum est, si in majore includatur quod minus est, qualiter attentà proprietate verborum ibi novalia, utpote non minus terra Abbatis cui concedebantur decimæ,

ex terra parochiarum suarum includebantur in illo privilegio, ac proinde non erat extensio de uno casu ad alium ob similitudinem, sed casus in privilegio comprehensus, Castrop. *l. c. num. 4.* Neque ex c. *per venerabilem.* ubi Pontifex probat dispensationem concessam illegitimo ad actus spirituales extendi ad actus temporales tanquam quid minus; nam verum hoc est, si penes concedentem legitimationem in temporalibus sit quoque potestas legitimandi in spiritualibus, non quia privilegium de uno casu ad alium extenditur, si casus sint separabiles, dum verò ex decencia & æquitate separari non possunt, sed unius concessio secum trahit alterum, cum tunc in concessione unius aliud virtualiter comprehendatur, uti fit in præsentem casu, dum legitimatio in temporalibus annectitur legitimationi in spiritualibus, ne indecens & monstrosum videatur, ut ait in *cit. c.* Pontifex, si legitimus ad actus spirituales remaneret illegitimus ad actus temporales. Neque quartò: ex eo deducitur, privilegium extendi ad alia ob paritatem rationis, quòd privilegium dispensandi in votis extendatur ad vota jurata & commutationem eorum, quòd privilegium testandi extendat se ad faciendum codicillum, & donationem mortis causâ; nam extensio illa ad vota jurata non fit ob paritatem rationis, sed quia dispensatio ad vota jurata & commutationem eorum est quid accessorium ad dispensationem in votis, similiter privilegium testandi extenditur ad codicillum & donationem mortis causâ tanquam ad accessoria testamento, & nomine testamenti comprehensa, uti de hac dicitur. *L. Marcellus. ff. de donat. causâ mortis.* adeoque in his non fit ad alium casum extra privilegium, sed ad casum in privilegio comprehensum, & ita docent Mandos. in *praxi signatur. grat. v. licentia. vers. aliam.* Molin. *Tom. 1. de just. tr. 2. d. 141. ad finem.* Suar. *cit. c. 28. num. 15.* Sanch. *l. 8. d. 1. num. 28.* Salas. *de LL. d. 20. f. 10. num. 96.* Bonac. *d. 1. q. 3. concl. 7. §. 2. num. 11.* quos citat & sequitur Castrop. *cit. p. 13. n. 4. vers. ad quartum.*

C A P U T III.

De Cessatione & Amissione Privilegii.

Quest. 447. An & qualiter ex solo lapsu temporis, aut etiam per unicum actum expiret privilegium?

1. **R**esp. Primò: Privilegia ad certum tempus in iis expressum restricta, eo lapsu expirant, ita communis. Arg. c. *de causis. de off. delegati. l. quoties. C. de precib. Imp. offer*; cum enim privilegium vim suam habeat à concedentis voluntate, ultra tempus ab ea determinatum extendi seu durare nequit, unde ut Lauterb. *ad ff. tit. de constit. Princip. §. 54.* regula deducitur concessa ad tempus post illud prohibita censetur.

2. Resp. Secundò: Hinc quoque privilegium concessum ad tempus existentis & durantis conditionis alicujus, v. g. si & quamdiu studuerit Theologiæ, cessante hac conditione cessat, cum etsi non exprimitur in eo certum tempus formaliter, virtute tamen continet illud, quatenus annexum, & idem est cum existentia & duratione conditionis. Suar. *L. 8. de ll. c. 29. num. 4. & 5.* Laym. *L. 1. tr. 4. c. 23. num. 17.* Castrop. *tr. 3. d. 4. p. 14.*

num. 7. Pith. *b. t. num. 167.* Porro si conditio teneat se ex parte concessionis privilegii; privilegium dependet ab ea in fieri, quia solum ad concedendum privilegium fuit necessaria; si verò teneat se ex parte privilegii, hoc ab ea dependet in conservari, & illud tamdiu durat, quamdiu durat conditio præscripta à concedente, & consequenter quamdiu durat voluntas concedentis illud, Castrop. *l. c. num. 3.* ubi etiam, quòd si conditio sit talis, quæ semel cessans facile redire possit, eâ cessante non statim omnino cesset privilegium, sed potius suspendatur quòd ad ejus usum, donec redeat conditio.

3. Resp. Tertio: Dum privilegium absolute concessum ad aliquid agendum vel omittendum, num cesset peracto seu finito unico actu, in eo non conveniunt A. A. nam primò censet Castrop. *num.*

4. quòd, si verba privilegii clarè se extendant ad unum tantum actum, indubitatè finiatur isto actu peracto. Si verò actus fuit invalidus, non extinguitur per illum, quia talis actus habetur pro non seu necdum factò, juxta regulam vulgarem: quod nullum est, nullum sortiri debet effectum, docet com

Sã v. interpretatio. num. 12. aliisque mox citandis, nisi tamen voluntariè & scienter invalidè factus, perdit enim tunc privilegium, quia nemo ex iniquitate sua reportare debet commodum, tradit cum Tiraquel. in L. boves. §. hoc sermone. limit. 2. a. n. Anchar. in c. 1. de filiis presbyt. in 6. q. penult. & Franco. ibidem num. 13. dum autem verba privilegii sunt ambigua & indifferentia, & de cetero actus validus non finiri unico actu censent apud eundem Sanch. l. 8. de mar. d. 31. num. 8. Suar. l. c. c. 29. num. 8. Salas de ll. d. 20. f. 19. num. 129. quod ipsum tamen limitat Sanch. distinguendo, nimirum finiri unico actu in odiosis, secus in favorabilibus, Felino in c. 2. de treuga & pace. Nav. in c. placuit. de penit. dist. 6. num. 166. Azor. l. 5. c. 23. q. 3. Rochus de jure pat. v. honorificum. q. 10. Henriq. l. 12. de mar. c. 5. à num. 7. cum communiore, cui adheret Castrop. num. 6. & pro majore illius declaratione plures adfert calus num. 8. de quibus vide illam ibidem.

Quaest. 448. An & qualiter cessante causâ finali, ob quam concessum, cesset privilegium?

Resp. Primò: Cessante causâ finali non quidem impulsivâ tantum, sed principali, sine qua Princeps nullo modo concessisset, & à qua valor privilegii in fieri & conservari dependet. & quæ reddit privilegium justum & honestum, & sine qua tale non esset, cessat & amittitur privilegium; quia cessante causâ cessat effectus. c. cessante. de appell. Abb. in c. suggestum. de decim. num. 5. Suar. l. c. c. 30. num. 1. Gutt. 99. can. l. 2. c. 15. num. 30. Pet. Barb. in l. 1. ff. solut. mar. p. 1. à n. 83. Pirh. h. r. num. 168. Verùm hæc ita generaliter dicta varias admittunt & requirunt limitationes & distinctiones. Unde

2. Resp. Secundò: dum privilegium non est contrâ, sed solum præter jus, seu continet meram gratiam & beneficium Principis, quamvis ad concessionem suavitatem requirat causam aliquam legitimam, ut volunt aliqui, negantibus id ipsum aliis, ad conservationem tamen sui non requirit causam, sed eâ cessante, non cessare vel ex hoc, quia decet beneficium à Principe concessum remanere, juxta reg. juris. 16. in 6. ut patet in elemosyna data pauperi, quæ firma manet, tametsi is, cui data, desinat esse pauper, dum verò derogat juri communi, vel privato alterius tertii, requirit causam non tantum in fieri, seu ipsâ concessione, sed & in conservari, adeoque eâ, quæ primituserat, cessante, cessat tale privilegium, ita Suar. l. c. num. 2. cum communi. Quod posterius nihilominus sublimitandum seu subdistingendum, ita ut, si privilegium vel etiam dispensatio data ad unum actum, sive consistat in ipso actu v. g. datâ ad contrahendum matrimonium cum consanguinea, sive datâ per modum potestatis, v. g. ad dispensandum in tali matrimonio, eo matrimonio contracto, aut factâ ad illud contrahendum dispensatione, cessat privilegium vel dispensatio, utpote producto & consummato suo effectu, quamvis potius dici posset in eo effectu, utpote qui iterari aut retractari nequit, virtualiter remanere, & non cessare privilegium aut dispensatio; etiam cessante causâ finali concedendi privilegium, ut patet in dispensatione voti, quod non denuo obligat, in dispensatione illegitimitatis, quæ non redit, etsi causâ, ob quam in eo dispensatum, mutetur seu cesset, cum legitime factum non retractetur aut mutetur, etsi

postmodum deveniatur ad statum, in quo dispensari non potuisset, juxta regul. juris 73. in 6. Castrop. tr. 3. d. 4. p. 15. num. 3. Pirh. l. c. num. 169. vers. limitatur secundo, cum Suar. l. c. cit. 10. num. 4. Econtra itaque cessat seu amittitur privilegium cessante causâ, quando habet tractatum successivum, hoc est, datum per modum potestatis ad plures actus, seu ad operandum successivè, v. g. ad absolvendum à casibus reservatis, ad dispensandum in genere in votis, in impedimentis matrimonii, ita ut causa cesset non tantum quò ad actus præteritos, sed & quò ad futuros. Suar. & Pirh. ll. cit. ad quod tamen requiritur, ut causa non cesset tantum negativè, qualiter ea cessare dicitur, quando ratio finalis principalis, quæ movit Principem ad concedendum, non subsistit quidem amplius, usus tamen privilegii non est injustus aut illicitus, ut patet, dum monasterio concessum privilegium non solvendi decimas ob ejus inopiam, illud non expirat eodem cessante paupertate redeunte ad sufficientes, imò & abundantes reditus, sed potest pergere uti suo privilegio, quia hic usus non est iniquus seu injustus. E contra ad cessationem privilegii requiritur, ut ejus causa cesset contrariè, qualiter ea cessare dicitur, quando mutatis circumstantiis usus redditur illicitus, utpote cedens in detrimentum privilegiati aut communitatis, quia jam est privilegium de re illicita, adeoque nullum. Ita Suar. l. c. n. 6. Laym. th. mor. l. 1. tr. 4. c. 23. n. 19. Pirh. l. c. vers. limitatur tertio, Reiffenst. h. r. n. 187. Wiestn. à num. 46.

Quaest. 449. Pro quo tempore verificanda causa finalis privilegii & dispensationis, an nimirum tempore, quo impetratur, v. g. Romæ, an quo expeditur, seu datur executioni in partibus ab Ordinario vel Confessario?

Resp. Probabilius videri eam verificandam utroque tempore, ut docet Castrop. l. c. p. 15. n. 2. contra Garciam de benef. p. 6. c. 2. n. 263. quatenus tenet, non requiri, ut verificetur tempore, quo impetratur Romæ, & contra Mascard. de prob. concl. 1128. n. 22. quatenus negat, necessarium esse, ut verificetur tempore, quo expeditur in partibus, quem sequuntur Rebuff. in prefat. de rescript. n. 56. vers. 14. Sã v. gratia. n. 9. & 10. quorum ratio esse potest, quòd Ordinario & Confessario committatur executio, hæc autem supponat, jam factam & existentem esse Romæ aut alibi. Verùm probatur utriusque contrarium, & quidem primò, quòd necesse sit, verificari existentiam causæ pro tempore, quo conceditur, ex eo, quòd tunc verè sit concessio & donatio, & fiat dispensatio ob finem allegatum, qui, si falsò, utpote tunc non existens, allegetur, nulla est concessio ex defectu intentionis in concedente juxta decisionem factam in c. quia circa. de consanguin. Probatum quoque secundum ex eo, quòd ordinarius vel confessor expediens ea seu exequens privilegii concessionem aut dispensationem, verè dispenset & donet privilegium, ut constat ex verbis, quibus in hujusmodi decretis Romanis datis ad Ordinarium vel Confessarium dicitur: *si preces veritate nitantur, cum illis dispenses*, adeoque tunc adesse & verificari debet causa dispensandi, & ita Covar. 4. decretal. p. 2. c. 6. §. 9. num. ult. Mandos. prax. signat. tit. de dispens. vers. dispensatio est. Gallego de cognat. Hh 3 spirit.